

ประเพณีตรุษจีน

เอกสารเผยแพร่หมายเลข 018

ประเพณีตรุษจีน

ตรุษจีน เป็นวันขึ้นปีใหม่ตามประเพณีของชาวจีนในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ และชาวจีนทั่วโลก เทศกาลนี้เริ่มต้นในวันที่ 1 เดือน 1 ของปีตามปฏิทินจีน (ในปี พ.ศ.2551 ตรงกับวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551) ประเพณีตรุษจีนถือเป็นการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ทั่วโลก โดยเฉพาะชุมชนขนาดใหญ่ของคนเชื้อสายจีน ตรุษจีนถือเป็นวันหยุดที่สำคัญมากของชาวจีน และยังแผ่อิทธิพลไปถึงการฉลองปีใหม่ของไทยเชื้อสายจีนอีกด้วย

ประเพณีตรุษจีนในประเทศไทย

ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่มีชาวไทยเชื้อสายจีนเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งบรรพบุรุษชาวไทยเชื้อสายจีนได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย

เพื่อพึ่งพระบรมโพธิสมภาร และตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน ชาวจีนและชาวไทยต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เกิดความสัมพันธ์ทางสังคม และมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมประเพณีซึ่งกันและกัน ซึ่งรวมถึงประเพณีตรุษจีน โดยมีการฉลองอย่างยิ่งใหญ่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะบริเวณที่มีชุมชนชาวจีนอาศัยอยู่ อาทิเช่น เทศกาลตรุษจีนในนาทวนเยาวราช ประเพณีตรุษจีน เซดสิงโต เทศกาลสักการะพระโพธิสัตว์กวนอิม จังหวัดนครสวรรค์ ประเพณีตรุษจีนกรุงเทพฯ ชลบุรี ตรังภูเก็ต และหาดใหญ่ เป็นต้น

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับประเพณีตรุษจีน

วันจ่าย วันไหว้ วันเที่ยว

ชาวจีนจะจัดงานวันตรุษจีนอยู่ 3 วัน คือวันจ่าย วันไหว้ วันเที่ยว

1. **วันจ่าย** คือวันก่อนวันสิ้นปี จะต้องไปซื้ออาหารผลไม้ เครื่องเซ่นไหว้ เพื่อเตรียมทำอาหารและของเซ่นไหว้
2. **วันไหว้** จะไหว้ 3 ครั้ง คือ การไหว้เทพเจ้า ไหว้บรรพบุรุษ และการไหว้ผี
3. **วันเที่ยว** หรือ วันขึ้นปีใหม่ เป็นวันพบปะสังสรรค์ของครอบครัว

ทองคำกับตรุษจีน

ทองคำ จัดได้ว่าเป็นของมงคลสูงค่า ทองคำเป็นสัญลักษณ์ความมั่งคั่ง ในช่วงเทศกาลตรุษจีน ชาวจีนจึงนิยมมอบทองคำให้กับบิดา มารดา ลูกหลาน ครอบครัว หรือผู้ที่เคารพ ทองคำจึงถือว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งการอวยพรให้ผู้ที่ได้รับพบกับความโชคดี ร่ำรวยตลอดปี

เจ้าแม่กวนอิม มังกร สิงโต

ประเพณีสักการะเจ้าแม่กวนอิม เซดมังกร แห่สิงโต เป็นกิจกรรมมงคลที่ชาวจีนมักจัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีน ประเพณีดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อสร้างความเป็นสิริมงคล ชาวจีนเชื่อว่า การได้สักการะเจ้าแม่กวนอิม และได้ดูพิธีเซดมังกร แห่สิงโตในช่วงตรุษจีน จะทำให้ประสบโชคดี

มงคลอาหารไหว้

ครอบครัวชาวจีนมักปรุงอาหารไหว้โดยคำนึงถึงอาหารที่บรรพบุรุษของตนนิยมรับประทานในช่วงที่มีชีวิตอยู่ ซึ่งอาหารไหว้ส่วนใหญ่ มักประกอบไปด้วย

1. **หมู** มีความหมายถึงความมั่งคั่ง สะท้อนถึงความกินดีอยู่ดี
2. **ไก่** มีความหมายถึงความขยันขันแข็งทำมาหากิน
3. **ตับ** จีนเรียกว่า กัว พ้องเสียงกับคำว่า กัว ที่แปลว่าขุนนาง
4. **ปลา** แสดงออกถึงการอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข
5. **กุ้ง** ด้วยลักษณะของกุ้งที่มีหัวใหญ่ แสดงออกถึงความมีอำนาจวาสนา

ผลไม้มงคลในวันตรุษจีน

ผลไม้มงคลที่นิยมใช้เซ่นไหว้ในวันตรุษจีน

1. **ส้ม** เรียกว่า "ไต่กิก" แปลว่า โชคดี
2. **องุ่น** เรียกว่า "พูท้อ" แปลว่า งอกงาม
3. **ต้นแปะ** เรียกว่า "อั้งไล้" แปลว่า มีโชคมหา
4. **กล้วย** มีความหมายถึงการมีลูกหลานสืบสกุล

สิ่งที่ไม่ควรทำในวันตรุษจีน

ห้ามทำความสะอาดบ้าน ห้ามสระผม ห้ามใช้ของมีคม ห้ามไต่เถียง เนื่องจากชาวจีนถือว่า หากทำสิ่งดังกล่าวในช่วงปีใหม่ จะเป็นการขับไล่ความโชคดีออกไปจากครอบครัว

อั่งเปา

อั่งเปา เป็นเงินที่บรรจุอยู่ในซองสีแดง มอบให้แก่กัน ในช่วงเทศกาลตรุษจีน หรือเทศกาลสำคัญ อั่งเปาเป็นเสมือนเงินขวัญถุงที่ผู้ใหญ่ มักนำมามอบให้กับลูกหลานหรือสมาชิกในครอบครัว โดยซองอั่งเปาสีแดงสื่อความหมายถึงความโชคดีของผู้ที่ได้รับอั่งเปา

แหล่งที่มาข้อมูล

1. ประเพณีตรุษจีน <http://th.wikipedia.org>
2. ตรุษจีนปากน้ำโพ <http://www.chinesenewyear.in.th>